

fot. Maciej Blum

O MID raz jeszcze

O dyrektywie MID zapewne słyszeli już Państwo nieraz w kontekście nowych analizatorów spalin. Warto jednak w sposób bardziej szczegółowy przybliżyć założenia tej dyrektywy.

Dyrektywa 22/2004/WE, zwana potocznie MID od *Measuring Instruments Directive*, uregulowała w Unii Europejskiej wspólne zasady wprowadzania do obrotu 10 rodzajów urządzeń pomiarowych, w tym analizatorów spalin, na których się skupimy.

Zasadą podstawową, obalającą nasze dotychczasowe doświadczenia, jest fakt, że to producent sam deklaruje, czy jego urządzenie spełnia wymagania tej dyrektywy. Nie może jednak zrobić tego odpowiedzialnie bez spełnienia pewnych warunków.

Dla analizatorów spalin są trzy drogi dojścia do spełnienia zapisów dyrektywy 1. Badanie typu analizatora (moduł B), połączone z zapewnieniem jakości produkcji (moduł D).

2. Badanie typu analizatora (moduł B), połączone z weryfikacją każdego egzemplarza (moduł F).

3. Pełne zapewnienie jakości z badaniem projektu (moduł H1).

Do wykonywania czynności określonych w modułach B, D, F i H1 są upoważnione jednostki notyfikowane.

Tłumacząc powyższe bardziej zrozumiale: moduł B jest odpowiednikiem dotychczasowego zatwierdzenia typu, który może być wystawiony przez dowolną notyfikowaną do tego instytucję w Europie. Moduł D to w skrócie certyfikacja systemu zarządzania procesem produkcji. Moduł F to odpowiednik starej legalizacji pierwotnej. Moduł H1 jest czymś nowym w naszych pojęciach, ale do tej pory nie spotkaliśmy się z jego wykorzystaniem. Analizator wprowadzany do obrotu zgodnie z dyrektywą MID powinien być odpowiednio oznakowany. Poza standardowymi danymi musi się na nim znajdować oznaczenie z literką M oraz

rokiem dokonania oceny zgodności i numerem jednostki notyfikowanej wykonującej badanie typu (moduł B) lub badanie określone w module H1. Poza tym musi być naniesiony nr certyfikatu potwierdzającego wykonanie badań przewidzianych modułem B lub H1.

Ale i tak jedynym dokumentem dla klienta jest wystawiona przez producenta deklaracja, w której zawiera się między innymi stwierdzenie zgodności z dyrektywą 22/2004/WE.

Tyle teoria. W praktyce nasze laboratorium dotarło jedynie do czterech urządzeń wyprodukowanych przez trzech producentów, gdzie deklaracje zgodności zostały wystawione w sposób poprawny, z zachowaniem wymagań dyrektywy. (Oczywiście nie wszystkie deklaracje ani dokumenty je potwierdzające zostały nam dostarczone lub przez nas zdobyte). Inaczej niż w przypadku poprzednich regulacji, nie ma wykazów obejmujących urządzenia zgodne z dyrektywą. Podstawowym i najczęstszym „grzechem” jest przekonanie dostawców, że poprawnie wykonane badanie typu oznacza zgodność z dyrektywą MID. Albo zapominają oni o module D, albo deklarują jego wykonanie przez jednostkę bez notyfikacji. Tymczasem w takim wypadku istnieje prosty sposób spełnienia zapisów dyrektywy. Wystarczy skierować każde wprowadzane do obrotu urządzenie na „weryfikację wyrobu”, czyli moduł F dyrektywy MID. W samej Polsce jest siedem notyfikowanych jednostek wykonujących tego typu badanie. Znacznie gorzej jest w naszym kraju z możliwością wykonania badania typu moduł B. Brak jest bowiem jednostki notyfikowanej i tak samo jest z modułem H1. Za to mamy dwie jednostki notyfikowane do wykonywania modułu zapewnienia jakości (D).

Jak wspominałem, analizator spalin, co do którego producent zadeklarował zgodność z dyrektywą MID, może być wprowadzony do obrotu bez jakichkolwiek innych kontroli. Ale tak jak prawo krajowe nie może ingerować we wprowadzanie urządzeń objętych dyrekty-

wą do obrotu, tak nie ma przeciwwskazań, aby regulowało jego użytkowanie. W Polsce użytkowanie analizatorów spalin reguluje ustawa Prawo o miarach, nakładając obowiązek legalizacji ponownej. Powstaje pytanie, kiedy analizator „przechodzi” z mocy regulacji dyrektywy MID (wprowadzonej w życie ustawą o ocenie zgodności) w gestię ustawy Prawo o miarach. Otóż zgodnie z załącznikiem nr 6 tabela nr 2 pkt. 9 Rozporządzenia ministra gospodarki z 7 stycznia 2008 r. w sprawie prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych (Dz.U. Nr 5/2008 poz 29) analizatory spalin wprowadzone do obrotu na podstawie Ustawy o ocenie zgodności (w naszym wypadku potocznie zwane MID) należy zgłaszać do legalizacji ponownej przed upływem jednego roku od dokonania oceny zgodności. Termin dokonania oceny zgodności przez producenta jest oznaczany jako rok dokonania tej oceny (dwie ostatnie cyfry roku za literą M przy znaku CE).

Art 8k pkt. 3 ustawy Prawo o miarach (wprowadzony ustawą z 15 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy o systemie oceny zgodności oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Dz. U. z 29 grudnia 2006 r.) precyzuje szczegółowo datę, od której należy liczyć ww. okres roku jako 1 grudnia roku, w którym dokonano oceny zgodności. Zatem analizator należy zgłosić do legalizacji ponownej do 30 listopada roku następnego od oznaczonego na urządzeniu przy znaku CE.

Od tej chwili obowiązki użytkowników zarówno nowych, jak i starych analizatorów wprowadzonych do obrotu na podstawie przepisów krajowych zrównują się ze sobą. Mam nadzieję, że wiedzą Państwo o tym wszystko, co wiedzieć powinni. Wykaz jednostek notyfikowanych wg stanu z 14 grudnia 2009 uzyskano ze stron Komisji Europejskiej <http://ec.europa.eu/>. Więcej informacji na temat opisany w tym artykule można znaleźć na stronie www.analizatory.info.

Mariusz Nowicki

Autor jest kierownikiem Laboratorium HAIK

Wykaz jednostek notyfikowanych do wykonywania zatwierdzenia typu – moduł B

Nr	Nazwa	Kraj
NB 0071	LABORATOIRE NATIONAL DE METROLOGIE ET D'ESSAIS	France
NB 0102	PHYSIKALISCH-TECHNISCHE BUNDESANSTALT- (PTB)	Germany
NB 0118	LANDESAMT FÜR MESS- UND EICHWESEN THÜRINGEN	Germany
NB 0122	NMI CERTIN B.V.	Netherlands
NB 0300	CENTRO ESPAÑOL DE METROLOGIA	Spain
NB 0370	LGAI TECHNOLOGICAL CENTER, S. A./Applus	Spain
NB 1259	Bundesamt für Metrologie (METAS) – Zertifizierungsstelle METAS-Cert	Switzerland (MRA)
NB 1422	MAGYAR KERESKEDELM I ENGEDÉLYEZÉSI HIVATAL	Hungary
NB 1432	Slovenska legalna metrologia n.o.	Slovakia
NB 1859	Verificaciones Industriales de Andalucia, S.A.	Spain

Wykaz jednostek notyfikowanych do kontroli zapewnienia jakości z badaniem projektu – moduł H1

Nr	Nazwa	Kraj
NB 0071	LABORATOIRE NATIONAL DE METROLOGIE ET D'ESSAIS	France
NB 0102	PHYSIKALISCH-TECHNISCHE BUNDESANSTALT- (PTB)	Germany
NB 0122	NMI CERTIN B.V.	Netherlands
NB 0300	CENTRO ESPAÑOL DE METROLOGIA	Spain
NB 1259	Bundesamt für Metrologie (METAS) – Zertifizierungsstelle METAS-Cert	Switzerland (MRA)
NB 1432	Slovenska legalna metrologia n.o.	Slovakia

(nr jednostki z pierwszej kolumny w przypadku modułów B i H1 winien być naniesiony na tabliczce znamionowej analizatora)

Wykaz jednostek notyfikowanych do poświadczania zapewnienia jakości produkcji – moduł D

Nr	Nazwa	Kraj
NB 0071	LABORATOIRE NATIONAL DE METROLOGIE ET D'ESSAIS	France
NB 0102	PHYSIKALISCH-TECHNISCHE BUNDESANSTALT- (PTB)	Germany
NB 0103	REGIERUNGSPRÄSIDIUM TÜBINGEN – ABTEILUNG 10 MESS- UND EICHWESEN	Germany
NB 0108	EICHDIREKTION NORD	Germany
NB 0118	LANDESAMT FÜR MESS- UND EICHWESEN THÜRINGEN	Germany
NB 0122	NMI CERTIN B.V.	Netherlands
NB 0300	CENTRO ESPAÑOL DE METROLOGIA	Spain
NB 0370	LGAI TECHNOLOGICAL CENTER, S. A./Applus	Spain
NB 0866	ASSOCIAÇÃO PORTUGUESA DE CERTIFICAÇÃO	Portugal
NB 1259	Bundesamt für Metrologie (METAS) – Zertifizierungsstelle METAS-Cert	Switzerland (MRA)
NB 1422	MAGYAR KERESKEDELM I ENGEDÉLYEZÉSI HIVATAL	Hungary
NB 1432	Slovenska legalna metrologia n.o.	Slovakia
NB 1444	OKREGOWY URZAD MIAR W KATOWICACH	Poland
NB 1446	OKREGOWY URZAD MIAR W ŁODZI	Poland
NB 1859	Verificaciones Industriales de Andalucia, S.A.	Spain

Wykaz jednostek notyfikowanych do weryfikacji wyrobu – moduł F

Nr	Nazwa	Kraj
NB 0028	INSTITUTO DE SOLDADURA E QUALIDADE	Portugal
NB 0069	UNION TECHNIQUE DE L'AUTOMOBILE, DU MOTOCYCLE ET DU CYCLE	France
NB 0103	REGIERUNGSPRÄSIDIUM TÜBINGEN – ABTEILUNG 10 MESS- UND EICHWESEN	Germany
NB 0104	BAYERISCHES LANDESAMT FÜR MAB UND GEWICHT	Germany
NB 0106	LANDESAMT FÜR DAS MEB- UND EICHWESEN BERLIN-BRANDENBURG	Germany
NB 0107	Landeseichdirektion Bremen	Germany
NB 0108	EICHDIREKTION NORD	Germany
NB 0109	HESSISCHE EICHDIREKTION	Germany
NB 0111	MEB- UND EICHWESEN NIEDERSACHSEN	Germany
NB 0112	LANDESBETRIEB MESS- UND EICHWESEN NORDRHEIN-WESTFALEN	Germany
NB 0113	Landesamt für Mess- und Eichwesen Rheinland-Pfalz	Germany
NB 0114	Landesamt für Umwelt- und Arbeitsschutz – FB 4.3 Gesetzliches Mess- und Eichwesen	Germany
NB 0115	SÄCHSISCHES LANDESAMT FÜR MEB- UND EICHWESEN	Germany
NB 0116	LANDESEICHAMT SACHSEN-ANHALT	Germany
NB 0118	LANDESAMT FÜR MESS- UND EICHWESEN THÜRINGEN	Germany
NB 0122	NMI CERTIN B.V.	Netherlands
NB 0300	CENTRO ESPAÑOL DE METROLOGIA	Spain
NB 0370	LGAI TECHNOLOGICAL CENTER, S. A./Applus	Spain
NB 1259	Bundesamt für Metrologie (METAS) - Zertifizierungsstelle METAS-Cert	Switzerland (MRA)
NB 1422	MAGYAR KERESKEDELM I ENGEDÉLYEZÉSI HIVATAL	Hungary
NB 1432	Slovenska legalna metrologia n.o.	Slovakia
NB 1443	OKREGOWY URZAD MIAR W GDANSKU	Poland
NB 1444	OKREGOWY URZAD MIAR W KATOWICACH	Poland
NB 1446	OKREGOWY URZAD MIAR W ŁODZI	Poland
NB 1448	OKREGOWY URZAD MIAR W WARSZAWIE	Poland
NB 1859	Verificaciones Industriales de Andalucia, S.A.	Spain
NB 1862	Centro de Laboratorios y Servicios Industriales de Madrid	Spain
NB 1885	HAIK SP. Z O.O.	Poland
NB 2119	AUTO-STOMA Patrycjusz Stoma	Poland
NB 2149	RADIOTECHNIKA SERWIS SP. Z O.O.	Poland